

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

**FAO-Türkiye Gıda ve Tarım
Ortaklık Programı (FTPP II)**

ORTA ASYA, AZERBAIJAN VE TÜRKİYE'DE GIDA KAYBI VE İSRAFININ AZALTILMASI

GCP/SEC/015/TUR

12 SORUMLU
ÜRETİM VE
TÜKETİM

Daha iyi bir gelecek için gıda kaybı ve israfını azaltmak

FAO verilerine göre, 2050 yılı itibarıyla 9,7 milyara ulaşması beklenen dünya nüfusunu besleyebilmek için gıda üretiminin yüzde 60 oranında artması gerekecek. Bununla birlikte, bir yandan 2019 yılı verilerine göre dünyada kronik açlık yaşayan insanların sayısı 690 milyona ulaşırken diğer yandan üretilen gıdanın önemli bir kısmı kayboluyor veya israf ediliyor. Güncel küresel ekonomik veriler, COVID-19 salgını nedeniyle, 2020'de yetersiz beslenenlerin sayısının 83 ila 132 milyon daha artmış olabileceğini gösteriyor. Sadece Türkiye'de yılda 18 milyon ton gıdanın kaybolduğu ya da israf edildiği tahmin ediliyor. Bu rakam, ülke çapında üretilen tüm gıdanın yüzde 20'sinden fazlasına karşılık geliyor.

Gıda kaybı ve israfı, iklim değişikliği, yoksulluk ve açlık gibi mevcut küresel sorunları da olumsuz etkiliyor. Bu nedenle, gıda kaybı ve israfının azaltılması, gıda güvenliğini sağlamak, gıda zincirlerini geliştirmek ve gıda sistemlerinin çevresel ayak izini azaltmak için önemli bir hedef.

Gıda kaybı ve israfını frenlemek için sadece kurumsal ve yasal çerçeveleri gözden geçirmek ve gıda üretim, saklama ve dağıtım yöntemlerini geliştirmek değil, aynı zamanda kaynak-yoğun tüketim alışkanlıklarında değişimle birlikte, tüketiciler de dahil olmak üzere gıda tedarik zincirlerindeki bütün aktörlerin farkındalığını artırmak gerekiyor.

Projeye genel bakış

FINANSMAN

Türkiye
Cumhuriyeti

BÜTÇE

1 500 000
ABD Doları

SÜRE

01 Kasım 2019 –
31 Ekim 2022

AMAÇ

Politika, strateji ve yatırım programlarıyla gıda kaybı ve israfını azaltmak

HEDEF ÜLKELER

Azerbaycan, Kazakistan,
Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan,
Türkiye ve Türkmenistan

Gıda kaybı ve israfı konusuna Orta Asya'da çözüm bulmak için, FAO, FAO-Türkiye Gıda ve Tarım Ortaklık Programı (FTPP II) kapsamında "Orta Asya, Azerbaycan ve Türkiye'de Gıda Kaybı ve İsrafının Azaltılması" bölgesel projesini uygulamaya koymuştur.

Projenin kapsamı

Finansmanı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından sağlanan proje Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan, Türkiye ve Türkmenistan'da gıda kaybı ve israfını azaltacak önlemler geliştirmeye yardımcı olmayı hedefliyor.

Proje, yararlanıcı ülkeleri özellikle şu konularda destekleyecek:

- gıda kaybı ve israfını azaltmak için toplumsal cinsiyete duyarlı ulusal politika ve eylem planlarının geliştirilmesi;
- gıda kaybı ve israfına yönelik veri toplama ile gıda kaybı ve israfını ölçme ve izleme sistemlerinin kurulması;
- bilgi yönetimi ve kapasitelerin geliştirilmesi;
- kimseyi geride bırakmadan, ulusal ve bölgesel düzeyde, tüketiciler de dahil olmak üzere tüm sektörlerdeki aktörler arasında gıda kaybı ve israfı konusunda farkındalık ve anlayışın (sebepler, etki ve çözümler) artırılması.

Ek olarak, proje çerçevesinde kurulan **Gıda Kaybı ve İsrafı Bölgesel Komitesi** ile bölgesel iş birliği güçlendirilecek.

Projenin ana yararlanıcıları arasında eğitimciler, ulusal kurumların yayım uzmanları ve diğer çalışanları, sivil toplum örgütleri, çiftçi/balıkçı örgütleri ve gıda değer zincirinin diğer aktörleri yer alıyor.

Sürdürülebilir Kalkınma İçin **KÜRESEL AMAÇLAR**

2030 Kalkınma Gündemine katkı

Gıda kaybı ve israfını azaltmak, 2030 Gündemi altındaki Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın (SKA) önemli bir hedefidir. Amaç 12.3 "2030 itibariyle küresel gıda kaybını perakende ve tüketici düzeylerinde kişi başına yarıya düşürmeye ve üretim ve tedarik zincirleri (hasat sonrası kayıplar dahil) boyunca gıda kaybını azaltmaya" çağırır.

Projenin uygulanması, aynı zamanda gıda güvenliği ve beslenme ve sosyal ve çevresel sürdürülebilirlikle ilgili diğer Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na katkıda bulunacaktır.

FAO-Türkiye Ortaklık Programları Hakkında

FAO-Türkiye Ortaklık Programları, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Tacikistan, Türkiye, Türkmenistan ve diğer ilgili ülkelerde gıda güvenliğinin sağlanması, kırsal yoksulluğun azaltılması, sürdürülebilir orman yönetimi, çölleşmeyle mücadele ve ekosistemlerin korunmasına destek olmayı amaçlar.

2007de kurulan FAO-Türkiye Gıda ve Tarım Ortaklık Programı'nın (FTPP) ilk fazı, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini temsilen Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından sağlanan 10 milyon ABD Doları tutarındaki güven fonundan finanse edildi.

Programın ilk fazı olan 2009-2015 yılları arasında 16 ülkede 28 proje uygulandı. 2014 yılında, Türkiye Cumhuriyeti'nin 20 milyon ABD Doları tutarındaki ek finansmanı ile FTTP'nin ikinci fazı ve aynı zamanda FAO-Türkiye Ormanlık Ortaklık Programı (FTFP) başlatıldı. Böylece Türkiye'nin bu Programlar çerçevesindeki toplam katkısı 30 milyon ABD Doları'na ulaştı.

Bu yeni fazda şu alanlarda çeşitli projeler uygulanacak:

- gıda güvenliği ve beslenme;
- tarımsal ve kırsal kalkınma;
- doğal kaynakların korunması ve yönetimi;
- tarım politikaları;
- gıda güvenilirliği;
- sürdürülebilir ormanlar, arazi ve doğal kaynaklar yönetimi ve arazi bozulmasının dengelenmesi;
- kurumsal reform, eğitim ve ulusal kapasite artırımı.

Orta Asya,
Kafkaslar ve
ötesine
ulaşılıyor

Türkiye bugüne
kadar toplam 30
Milyon ABD Doları
tutarında fon
sağladı

Bugüne
kadar 28
proje
uygulandı

Ortaklık
Programlarının
yeni döneminde
19 proje
yürütülüyor

İLETİŞİM

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)

Viorel Gutu

Orta Asya Alt Bölge Koordinatörü ve FAO Türkiye
Temsilcisi
Ankara, Türkiye
sec-src@fao.org

Leyla Akyüz Sönmez

FAO-Türkiye Gıda ve Tarım Ortaklık Programı (FTPP)
İrtibat Görevlisi
Ankara, Türkiye
leyla.akyuzsonmez@fao.org

Websitesi:

<https://www.fao.org/in-action/fao-turkey-partnership>

T.C. TARIM VE
ORMAN BAKANLIĞI

**Bu projenin finansmanı Türkiye Cumhuriyeti Tarım
ve Orman Bakanlığı tarafından sağlanmaktadır.**

